

Vama koji ćete dati uzorak za analizu

Često je neophodno da kao pacijent date uzorak za analizu, npr. uzorak krvi ili tkiva. Uzorci se često uzimaju i prilikom zdravstvenih kontrola koje međuopštinska zajednica /landstinget/ organizuje. Ti uzorci se rutinski čuvaju u tzv. arhivama uzoraka i biološkog materijala /biobank/. Arhiva uzoraka i biološkog materijala je zbirka uzoraka – krvi, ćelija ili drugih tkiva – koji se uzimaju u zdravstvu i čuvaju duže od dva meseca i koji pripadaju jednom određenom licu.

Zato je potrebno sačuvati uzorke

Dragoceno je da se Vaši uzorci sačuvaju kako bi smo mogli

- ponovo izvršiti ispitivanje uzoraka, npr. ako određena terapija ne daje željeni efekat,
- postaviti sigurniju dijagnozu tako što ćemo uporediti nove analize uzoraka sa onima koje smo sačuvali,
- poslati uzorke drugom specijalisti radi davanja mišljenja,
- sistematski opisati i sprečiti zarazne bolesti,
- kontrolisati i unaprediti naše metode i način rada,
- obučiti zdravstveno osoblje,
- vršiti medicinska naučna istraživanja u cilju uspešnijeg sprečavanja i lečenja bolesti.

Ovako su zaštićeni Vaši lični podaci i uzorci

Lični podaci koji se registruju kada se uzme uzorak čuvaju se u posebnoj evidenciji. Osobama bez nadležnosti onemogućen je uvid u informaciju o tome kom pacijentu određeni uzorak pripada.

Uzorci koji se čuvaju u arhivama uzoraka i biološkog materijala ne smeju se izdavati u svrhe ostvarivanja ekonomske koristi, pošto je zabranjeno trgovanje uzorcima koji pripadaju čoveku.

Naučno-istraživački rad

Izvesni uzorci mogu biti od velikog značaja za medicinski naučno-istraživački rad. Svi započeti naučno-istraživački projekti moraju prethodno biti odobreni od strane Saveta za etiku u naučno-istraživačkom radu, koji ocenjuje značaj projekta za zdravstvo i mogućnost sprovođenja projekta bez dovođenja u pitanje zaštite ličnog integriteta pacijenta.

Vi sami odlučujete

Kao pacijent odlučićete sami kako će se Vaši uzorci koristiti. U Zakonu o arhivama uzoraka i biološkog materijala navodi se da morate dobiti informaciju i da je neophodna Vaša saglasnost da se Vaši uzorci sačuvaju kao i saglasnost u pogledu svrhe u koje se uzorci mogu koristiti. Ako ste dali saglasnost da se Vaši uzorci sačuvaju, uvek imate pravo da u svako doba preinačite svoju odluku. *Jedina odluka koja se ne može izmeniti je odluka da se određeni uzorak ne sačuva.*

Prilikom uzimanja uzoraka biće Vam postavljeno pitanje da li dajete saglasnost. Ako ste nesigurni i želite razmisliti pre nego što donesete odluku, preporučujemo Vam da date saglasnost da se uzorak sačuva do daljnjeg. Kasnije možete izmeniti odluku o datoj saglasnosti, tako što ćete nam poslati talon sa odgovorom NE, koji možete dobiti prilikom posete našoj službi.

Detaljnije informacije

Ako želite detaljnije informacije, obratite se Vašem lekaru.